

Обґрунтування
про схвалення проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного
акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов
НКРЕКП»

Згідно з положеннями частини третьої статті 6 Закону України «Про Законі України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що однією із складових ринку електричної енергії, необхідних для забезпечення надійної роботи Об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України) та належної якості електричної енергії відповідно до визначених у нормативно-правових актах параметрів, є ринок допоміжних послуг.

Відповідно до статті 69 Закону на ринку допоміжних послуг можуть придбаватися/надаватися, зокрема, допоміжні послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності в (резервів підтримки частоти, резервів відновлення частоти, резервів заміщення). Залежно від виду допоміжної послуги та потреби оператора системи передачі (далі – ОСП) придбання допоміжної послуги може здійснюватися на відповідний строк (доба, тиждень, місяць, квартал, рік/роки).

Функціонування ринку допоміжних послуг здійснюється за правилами ринку, які адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Регулятором.

Відповідно до пункту 1.13.1 та 1.13.5 глави 1.13 розділу I Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку), ОСП або учасники ринку мають право ініціювати внесення змін та доповнень до Правил ринку відповідно до процедури, визначеної в цій главі. Остаточне рішення щодо внесення змін/доповнень до Правил ринку приймає Регулятор у порядку, встановленому законодавством.

НЕК «УКРЕНЕРГО» листами від 05.09.2023 № 01/43779 та від 17.11.2023 № 01/62272 звернулась до Регулятора з пропозицією щодо внесення змін до Правил ринку та Методики формування цін на допоміжні послуги, затвердженої постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 635 (далі – Методика), у частині надання ОСП можливості проводити спеціальні аукціони на закупівлю допоміжних послуг для забезпечення регулювання частоти та активної потужності з метою збільшення пропозицій на ринку допоміжних послуг та стимулювання будівництва електроустановок, спроможних надавати автоматичні резерви потужності, для вирішення проблеми з дефіцитом маневрових генеруючих потужностей в ОЕС України.

Департаментом енергоринку доопрацьовано надані НЕК «УКРЕНЕРГО» пропозиції та сформовано проєкт постанови «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – проєкт постанови), яким передбачається внесення змін до Правил ринку у частині:

забезпечення участі на ринку допоміжних послуг потенційного постачальника допоміжних послуг (далі – ППДП) з потенційною одиницею надання допоміжних послуг;

УВ
НКРЕКП
№766-22.1.2/24 від 04.04.2024
КЕП: Сідоров І. В. 04.04.2024 16:12
3FAA9288358EC0030400000A3223200957AC500
Сертифікат дійсний з 30.10.2023 до 29.10.2025 23:59

запровадження спеціальних аукціонів для придбання ОСП у постачальника допоміжних послуг (далі – ПДП) або ППДП допоміжної послуги з надання резервів регулювання частоти та активної потужності, а саме резерву підтримки частоти та автоматичного резерву відновлення частоти, строк надання якої перевищує один рік з періодом відстроченням початку надання такої допоміжної послуги;

передбачення умов договору про надання допоміжних послуг у майбутньому, який має укласти ППДП або ПДП з ОСП для участі у спеціальному аукціоні;

передбачення фінансового забезпечення виконання ПДП або ППДП умов договору про надання допоміжних послуг у майбутньому;

забезпечення належних характеристик електроенергетичного обладнання для надання допоміжної послуги відповідно до результатів спеціального аукціону.

Статтею 69 Закону передбачено, що якщо обсяг запропонованої допоміжної послуги менший ніж потреба ОСП у цій послугі, або якщо допоміжна послуга надається ПДП, частка яких на ринку цих послуг або окремої частини ОЕС України з наявними системними обмеженнями перевищує встановлену Регулятором величину, Регулятор має право зобов'язати ПДП надавати допоміжну послугу за ціною, розрахованою за затвердженою Регулятором методикою.

Підпунктом 15 пункту 1 постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» передбачено, що при подачі пропозиції на ринку допоміжних послуг з ціною, що перевищує ціну, розраховану відповідно до Методики, така пропозиція відхиляється адміністратором системи управління ринком.

Ураховуючи викладене, проектом постанови також передбачено внесення змін до Методики у частині уточнення застосування ціни на відповідну допоміжну послугу та її складових протягом всього періоду надання такої допоміжної послуги.

Прийняття проекту постанови має на меті стимулювання розвитку конкуренції на ринку допоміжних послуг та сприяння інвестиціям у маневрені генеруючі потужності та/або установки зберігання енергії.

Ураховуючи викладене, Департамент енергоринку пропонує:

1. Схвалити проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП», що має ознаки регуляторного акта.

2. Оприлюднити проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП», що має ознаки регуляторного акта, разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін
до деяких постанов
НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.
2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Валерій ТАРАСЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Унести до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, такі зміни:

1) у главі 1.1 розділу I:

пункт 1.1.2 після абзацу тридцять першого доповнити двома новими абзацами тридцять другим та тридцять третім такого змісту:

«потенційна одиниця надання допоміжних послуг – електроустановка або сукупність електроустановок, загальна регулююча потужність яких становить не менше 1 МВт, яку зобов'язується представляти ППДП на ринку ДП як одиницю відпуску або одиницю зберігання енергії відповідно до вимог договору про надання допоміжних послуг з регулювання частоти та активної потужності в майбутньому (далі – договір на ДП у майбутньому) та цих Правил; потенційний постачальник допоміжних послуг – суб'єкт господарювання, який уклав договір на ДП у майбутньому;».

У зв'язку з цим абзаци тридцять другий – сорок восьмий вважати відповідно абзацами тридцять четвертим – п'ятдесятим;

пункт 1.1.4 після абзацу двадцять першого доповнити новими абзацом двадцять другим такого змісту:

«ППДП – потенційний постачальник допоміжних послуг;».

У зв'язку з цим абзаци двадцять другий – тридцять сьомий вважати відповідно абзацами двадцять третім – тридцять восьмим;

2) розділі III:

у главі 3.1:

абзац перший пункту 3.1.3 викласти в такій редакції:

«3.1.3. На ринку ДП можуть брати участь ППДП, які мають намір використовувати потенційні одиниці надання ДП, або ПДП, які використовують;»;

абзаци сьомий та восьмий підпункту 1 пункту 3.1.4 викласти в такій редакції:

«напрям закупівлі – обсяг товару на ринку ДП, що може пропонуватися ПДП або ППДП по одиниці надання ДП або потенційній одиниці надання ДП: окремо тільки резерв завантаження або окремо тільки резерв розвантаження, або тільки комплексно – одночасно резерв завантаження і резерв розвантаження;

кількість пар «ціна – обсяг» – кількість пар «ціна – обсяг», що може пропонуватися ПДП або ППДП у межах одиниці надання ДП або потенційної одиниці надання ДП;»;

речення перше абзацу другого пункту 3.2.1 глави 3.2 викласти в такій редакції: «До заяви кандидата у ПДП додається копія Свідоцтва про відповідність вимогам до ДП електроустановки.»;

у главі 3.3:

в абзаці другому пункту 3.3.1 слова та абревіатури «для ПДП» та «відповідного ПДП» виключити;

у пункті 3.3.2 слова «затвердження» замінити словами «погодження»;

в абзаці другому пункту 3.4.2 глави 3.4 слова «постачальниками допоміжних послуг» замінити абревіатурою «ПДП» та слова «допоміжних послуг» замінити абревіатурою «ДП»;

у главі 3.5:

назву доповнити словами «та ППДП»;

пункт 3.5.1 викласти в такій редакції:

«3.5.1. ПДП та ППДП зобов'язані виконувати умови договорів про надання допоміжних послуг та/або договорів на ДП у майбутньому, а також вимоги цих Правил щодо участі на ринку ДП.»;

у главі 3.6:

в абзаці першому пункту 3.6.1 абревіатуру «ПДП» виключити»;

пункт 3.6.10 викласти в такій редакції:

«3.6.10. У випадку прийняття рішення щодо позбавлення ПДП Свідоцтва про відповідність вимогам до ДП у частині надання ДП ОСП готує відповідний звіт щодо такого випадку та подає його Регулятору.»;

пункт 3.8.2 глави 3.8 викласти в такій редакції:

«3.8.2. ОСП забезпечує публікацію звітності щодо функціонування ринку ДП на платформі прозорості ENTSO-E, а також на власному офіційному вебсайті відповідно до Інструкції щодо подання та публікації даних на ринку електричної енергії. Терміни публікації не повинні перевищувати терміни, визначені у Порядку збору та передачі даних щодо функціонування ринку електричної енергії для оприлюднення на платформі прозорості ENTSO-E, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 19 червня 2018 року № 459.»;

у главі 3.9:

пункти 3.9.1 та 3.9.2 після абревіатури «ПДП» доповнити словом та абревіатурою «або ППДП»;

у підпункті 3 пункту 3.9.3:

абзац перший після слова «упродовж» доповнити словами та знаком «наступних років/»;

абзац другий доповнити словами та абревіатурою «та спеціального аукціону на ДП»;

у главі 3.10:

у пункті 3.10.1:

абзац перший після абревіатури «ДП» доповнити знаками, словами та абревіатурою «, у тому числі спеціальних аукціонів на ДП»;

підпункт 8 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

у пункті 3.10.2:

після підпункту 3 доповнити новим підпунктом 4 такого змісту:

«4) період відстрочення початку надання ДП;».

У зв'язку з цим підпункти 4 – 13 вважати відповідно підпунктами 5 – 14;

у підпункті 10 слово «заявок» замінити словом «пропозицій»;

у підпункті 11 слово «заявки» замінити словом «пропозиції»;

пункт 3.10.3 після слів «тижневого аукціону» доповнити знаками, словами та аббревіатурою «, та/або спеціального аукціону на ДП»;

пункт 3.10.4 після слова «добового» доповнити знаком та словом «/спеціального»;

пункт 3.10.6 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«ОСП має право проводити спеціальні аукціони на ДП для придбання ДП на строк, що перевищує один рік, але не більше п'яти років, з відстроченням початку надання такої ДП.

Термін відстрочення початку надання ДП визначається ОСП та може становити один або два роки.»;

пункт 3.10.10 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

у пункті 3.10.12 слово «постачання» замінити словом «надання»;

пункт 3.10.14 доповнити новим абзацом такого змісту:

«ДП із забезпечення РПЧ та аРВЧ можуть виставлятися на спеціальних аукціонах на ДП.»;

пункт 3.10.16 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

у главі 3.13:

абзац перший пункту 3.13.1 та пункт 3.13.4 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

речення друге абзацу першого пункту 3.13.7 викласти в такій редакції: «Для річних, кварталних, місячних, тижневих та спеціальних аукціонів на ДП вони становлять сумарні обсяги ДП по кожному ПДП та ППДП, від якого подається пропозиція, або для кожної одиниці надання ДП або для кожної потенційної одиниці надання ДП.»;

у главі 3.14:

пункт 3.14.1 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

у пункті 3.14.3:

абзац перший після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

у підпункті 1 слова «та тижневих» замінити знаком та словами «, тижневих та спеціальних»;

пункт 3.14.4 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

пункти 3.15.2 та 3.15.3 глави 3.15 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

у главі 3.16:

пункти 3.16.1 та 3.16.2 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

абзац третій пункту 3.16.3 після слова «тижневого» доповнити знаком та словом «/спеціального»;

у главі 3.17:

пункт 3.17.1 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП» та після слова «тижневого» доповнити знаком та словом «/спеціального»;

пункти 3.17.2 – 3.17.6 після аббревіатури «ПДП» доповнити словом та аббревіатурою «або ППДП»;

доповнити новою главою 3.18 такого змісту:

«3.18. Спеціальні аукціони на ДП

3.18.1. На спеціальних аукціонах на ДП ОСП здійснює придбання ДП з надання резервів регулювання частоти та активної потужності, а саме РПЧ та аРВЧ, строк надання яких перевищує один рік, але не більше п'яти років, з відстроченням початку надання такої ДП протягом одного або двох років.

3.18.2. У спеціальних аукціонах на ДП мають право брати участь:

ПДП з метою подання пропозицій на одиниці надання ДП та/або потенційні одиниці надання ДП;

ППДП з метою подання пропозицій на потенційні одиниці надання ДП.

3.18.3. Для участі у спеціальних аукціонах з метою подання пропозицій на потенційні одиниці надання ДП, ПДП та ППДП мають виконати такі умови:

укласти договір на ДП у майбутньому;

надати фінансове забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому.

Фінансове забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому здійснюється шляхом розміщення коштів на рахунку ескроу ПДП або ППДП та/або у вигляді банківської гарантії у сумарному обсязі, який би дорівнював або перевищував середньорічну (протягом періоду надання ДП) вартість ДП, що планується для продажу ПДП або ППДП відповідно до пропозицій на потенційні одиниці надання ДП.

3.18.4. Договір на ДП у майбутньому, що укладається між ОСП та ПДП або ППДП, повинен включати, зокрема:

термін дії договору з дати підписання до дати включення потенційної одиниці надання ДП до Реєстру ПДП як одиниці надання ДП;

порядок розірвання або припинення дії договору;

умови надання фінансового забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому;

вимоги до технічних характеристик обладнання, необхідних для належного надання ДП відповідно до результатів аукціону;

умови моніторингу виконання ПДП або ППДП умов щодо набуття потенційною одиницею надання ДП статусу одиниці надання ДП.

Форма договору на ДП у майбутньому оприлюднюється ОСП на власному офіційному вебсайті.

3.18.5. Для укладання договору на ДП у майбутньому ПДП або ППДП надає ОСП:

два підписаних примірника договору на ДП у майбутньому;
інформацію про надання фінансового забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому.

3.18.6. ОСП повідомляє ПДП або ППДП про наявність зауважень до договору на ДП у майбутньому, отриманого від ПДП або ППДП, протягом 10 робочих днів з дня отримання.

3.18.7. Протягом 10 робочих днів з моменту отримання повної та коректної інформації ОСП підписує договір на ДП у майбутньому, повертає один його примірник ПДП або ППДП та забезпечує ППДП доступ до аукціонної платформи.

Після усунення ПДП або ППДП зауважень, ОСП підписує договір на ДП у майбутньому, повертає один його примірник ПДП або ППДП та забезпечує ППДП доступ до аукціонної платформи.

3.18.8. Не пізніше 5 робочого дня після оприлюднення результатів спеціального аукціону на ДП, ОСП перевіряє достатність наданого фінансового забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому, та у випадку його достатності протягом 2 робочих днів надсилає переможцю спеціального аукціону на ДП два підписаних примірника додаткової угоди до договору на ДП у майбутньому, у якій визначаються результати спеціальних аукціонів на ДП.

Протягом 2 робочих днів ПДП або ППДП підписує додаткову угоду до договору на ДП у майбутньому та повертає один його примірник ОСП.

3.18.9. У разі недостатності наданого фінансового забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому, такий договір вважається розірваним, результати спеціального аукціону на ДП анулюються, а ОСП забезпечує використання наданого фінансового забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому.

3.18.10. До 01 жовтня року, що передує першому року надання ДП, ПДП або ППДП мають забезпечити виконання таких умов:

потенційна одиниця надання ДП, яка була відібрана за результатами спеціального аукціону на ДП, має набути статусу одиниці надання ДП;

ППДП має бути включеним до реєстру ПДП з одиницею надання ДП, яка відібрана на спеціальному аукціоні на ДП;

ПДП або ППДП має укласти договір про надання допоміжних послуг з регулювання частоти та активної потужності з урахування результатів відповідного спеціального аукціону на ДП.

3.18.11. ОСП стягує надане фінансове забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому у разі якщо:

не виконано умови, передбачені пунктом 3.18.10 цієї глави;

не забезпечено необхідні для належного надання ДП відповідно до результатів спеціального аукціону на ДП відповідні характеристики електроенергетичного обладнання, представленого як потенційна одиниця надання ДП, що була відібрана за результатами спеціального аукціону на ДП.»;

3) главу 5.22 розділу V після пункту 5.22.1 доповнити новим пунктом 5.22.2 такого змісту:

«5.22.2. АР визначає для ПДП та/або ППДП плату за невідповідність надання ДП з надання резервів регулювання частоти та активної потужності, що були придбані ОСП на спеціальних аукціонах на ДП, у випадках та у розмірах фінансового забезпечення виконання умов договору на ДП у майбутньому, передбачених главою 3.18 розділу III цих Правил.».

У зв'язку з цим пункти 5.22.2 – 5.22.6 вважати відповідно пунктами 5.22.3 – 5.22.7.

2. Унести до Методики формування цін на допоміжні послуги, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 квітня 2019 року № 635, такі зміни:

1) пункт 1.5 глави 1 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Ціни на допоміжні послуги, які ОСП придбаває на спеціальних аукціонах на допоміжні послуги, сформовані ОСП для першого планового періоду, застосовуються протягом всього періоду надання такої допоміжної послуги.»;

2) абзац дванадцятий пункту 2.1 глави 2 доповнити новим речення такого змісту: «У разі відсутності схвалених постановою Кабінету Міністрів України показників на плановий період, застосовуються наявні схвалені показники за один із років, що передує плановому періоду та є максимально наближеним до нього.».

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ